

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja svako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
belo tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostopna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust,
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 38.

Sreda, 11. maja 1932.

Leto VII.

Albert Thomas

V soboto, dne 7. t. m., zvečer je preminul v Parizu najpomembnejši delavec za izvedbo mednarodnega delavskega varstva in socialne zakonodaje, direktor mednarodnega urada dela, Albert Thomas. Prišel je iz Ženeve, da v nedeljo glasuje pri ožjih volitvah v francosko zbornico. Že v restavrantu na železniški postaji mu je postalo slabo. Odpeljali so ga v bolnico, toda nekaj minut pozneje je umrl za srčno kapjo.

V soboto je prišel iz Ženeve v Paris direktor mednarodnega urada dela s. Albert Thomas, da bi v nedeljo opravil svoje sodružno volilno dolžnost. Izstopivši na postaji St. Lazaire v Parizu je že čutil slabost; zato je stopil v restavracijo in si naročil okrepcilo. V umivalnici pa je padel v nezavest. Odpeljali so ga v bolnico Beaujon, kjer je umrl že čez nekaj minut. Zadela ga je srčna kap. Pokopan bo v svojem rojstnem kraju brez slovesnosti, kakor je želel.

Z Albertom Thomasom je preminul mož zgodovine, ki si je postavil v mednarodnem uradu dela neminljiv spomenik. Albert Thomas je z drugimi sodruzi zahteval v verzaljski mirovni pogodbi XIII. de, ki govori o delavskem zakonodajstvu. Enako je njegova velika zasluga, da so v zmislu statuta mednarodnega urada dela svobodne delavske strokovne organizacije mednarodno priznane ter uživajo enakopravnost, v kolikor ne kršijo deželnih zakonodaj. Če bi bila delavska internacionala dosegla samo ti dve mednarodni priznanji, ki sta danes za delavsko gibanje neizmerna pomena, je že to čim, ki odtehta najvažnejše dogodke v razvoju.

Albert Thomas je pa tudi organiziral mednarodni urad dela. V mednarodnem uradu sedi sicer polovica delegatov držav, ena četrtina delegatov delavcev in ena četrtina delegatov delojemalcev. Kljub temu so mednarodne konference dela, katerih duša je bil Albert Thomas, vedno razpravljale važna vprašanja, važne probleme in z velikim uspehom, ker je Albert Thomas poznal razmere in znal pritegniti k sodelovanju najreakcionarnejše države. Ogromno je število konvencij v socialnem zavarovanju, o delavskem varstvu, o delovnem času, o rudarskem, prometnem delavstvu, o zaščiti mater in dece, o odpravi suženstva v kolonijah itd. Z intenzivno politiko v tem zmislu je Albert Thomas kot direktor mednarodnega urada dela praktično sodeloval pri sporazumevanju narodov in po intencijah demokracije tudi za svetovni mir.

Za mednarodni urad dela in za delavsko gibanje pomeni smrt Alberta Thomasa neizmerno izgubo. Thomas je bil socialist. Bavil se je predvsem z delavskim strokovnim gibanjem. Thomas je pa bil tudi diplomat, ki ni mnogo gledal na zunanje forme, pač pa je vedno hotel žetj le uspehe za delavstvo in nameščencev.

Silno važen problem je obravnavala zadnja konferenca mednarodnega urada dela: obnovitev gospodarstva in odprava nezaposlenosti. Smrt pa je pretrgala nit življenja

Nepričakovana velika zmaga leveice v Franciji.

Socialisti, radikalni in socialni republikanci sami imajo 330 mandatov, to je 22 glasov absolutne večine. Vladne stranke imajo samo še 259 mandatov.

Zaradi smrti predsednika republike je v soboto popolnoma prenehala volilna agitacija. Shode so imeli samo še komunisti. Smrt predsednika je najbrže tudi povzročila, da je bila udeležba pri ožjih volitvah razmeroma slabša kakor pri prvih volitvah. Glavni moment pa je vendarle, da se je preorientacija francoskega naroda izpremenila. Francozi, narod namreč, se ne brigajo za zunanjo politiko in sosednje države, zato ne razume francoskega nacionalizma, ki stremi za tem, kako bi izoliral in podjarmil vpliv Nemčije, da se ne bi mogel razviti ne nekdanji imperializem. Francoski narod želi sprave in sodelovanja med narodi in če nas ne vara prognoza, pomeni zmaga leveice na Francoskem prav odločen korak približanja k velikemu problemu: sodelovanje evropskih držav. Umrl Briand je to misel izprožil ponovno, toda njegova misel ni našla odziva, ker so francoski nacionalisti zahtevali »garancije«, da ostane vodstvo evropske gospodarske politike absolutno v njenih rokah, kakor bi se to ne dalo doseči z lojalnim sporazumom.

Največje izgube ima desni centrum. Tardieujeva frakcija, ki je bil sedaj predsednik vlade, je izgubila 33 mandatov.

Največ mandatov so pridobili radikalni socialisti (Herriot) 44, socialisti 19. Dosedanja opozicija je

pridobila 74 mandatov, večina pa izgubila 71.

Izvoljenih je torej 610 poslancev v obeh volitvah. Pet poslancev volijo bodočo nedeljo še kolonije.

Rezultat volitev:

(Številka v oklepaju pomeni prejšnje število poslancev.)

skrajna desnica	5	(7)
desnica	130	(144)
desni centrum	63	(96)
centrum in levi centrum	61	(83)
radikalni socialisti	150	(109)
soc. republ. in neodv. soc.	50	(48)
socialni demokrati	130	(112)
komunisti in neodv. komun.	21	(12)

Izid volitev nedvomno kaže, da bodo morale prevzeti francosko vlado levičarske stranke, zakaj nova zbornica je še mnogo bolj levičarska kakor je bila leta 1924.

Takrat je imela leвица 277 poslancev, dočim jih je imela desnica 330.

»Petit Journal« pravi k izidu volitev, da prevzame vodstvo vlade lahko socialist Leon Blum in radikal Herriot. — Socialistično glasilo »Populaire« pa naglašja, da bodo socialisti zmago izkoristili za delavski razred in ojačenje miru.

Radi neredov povodom Koroščeve 60 letnice v Ljubljani, v »Unionu«, je banska uprava prepovedala vse nadaljnje tozadevne prireditve.

Italijanska zunanja politika.

Trozveza Rusija—Turčija—Italija?

Italijanski zunanji minister Grandi je govoril v rimski zbornici o zunanji politiki. Rekel je, da Italija postavlja carinske meje le po potrebi proti svoji volji ter skuša uvajati posamezne pogodbe. S sovjetsko Rusijo se pogaja ravno sedaj za nove dobave.

Važni gospodarski pogodbi je sklenila Italija z Avstrijo in Ogrsko. Blagostanje Avstrije in Ogrske bo koristilo Italiji. Želeti je, da se kmalu konkretno reši podunavsko vprašanje, čeprav ga ovirajo politične težkoče. Po italijanskem mnenju je treba najprej rešiti posamezna vprašanja in potem preiti k celotnemu kompleksu ter ga rešiti z vidika interesov posameznih dežel. Pogodba med Italijo, Ogrsko in Avstrijo je prvi praktični poizkus.

Minister se je pohvalil s srčnimi

Thomasu, da bi bil svojò zamisel v intencijah delavstva završil.

Albert Thomas je bil rojen 1878 v Champigny-sur-Marne. Njegov oče je bil pek. Albert je študiral. Že med študijem je dobil dve štipendiji za potovanje v Rusijo. Nekaj časa je študiral tudi v Berlinu. Zanimale so ga med tem najbolj delavske strokovne organizacije. Leta 1904 ga je povabil Jaures v uredništvo socialističnega »Humanite«. Pisal je in se bavil s splošnimi gospodarskimi problemi. Za poslanca je bil prvič izvoljen 1910. Takrat je prvič uspešno interveniral v veliki železničarski stavki. Med svetovno vojno je bil državni tajnik. Thomas je bil namreč tudi mnenja, da je treba

predvsem uničiti nemški vojni imperializem, ki se je takrat silno šopiril. Po končani vojni pa se je Thomas absolutno posvetil ideji Društva narodov in ko je decembra meseca 1918 postal ravnatelj mednarodnega urada dela, je vodil ta urad s silno spretnostjo.

Albert Thomas je večkrat obiskal tudi Jugoslavijo, enako kakor druge države. Lani dne 24. aprila se je mudil tudi v Ljubljani. Interveniral je glede delavske zakonodaje in imel konference z vladnimi organi kakor tudi z organizacijami delavstva in delodajalcev.

Naj počiva, a duh njegov delaj naprej med nami!

Predsednik francoske republike umorjen.

Atentat na Pavla Doumerja, ki mu je predsednik podlegel.

V petek, dne 6. t. m., popoldne je bil predsednik francoske republike na razstavi francoskih književnikov. Tam je oddal ruski fašist dr. Pavel Gorgulov nanj tri strele iz revolverja ter ga zadel z dvema kroglama v glavo, s tretjo pa v ramo. Doumer se je nezavesten zgrudil. Odpeljali so ga v bolnico, izvedli na njem dvakrat transfusijo krvi, ker rane same niso bile smrtonevarne, vendar pa je predsednik v soboto zjutraj ob pol petih umrl.

Atentatorja Gorgulova so zaprli, ter pravi, da se je hotel maščevati nad Francijo, ker ni hotela intervenirati proti boljševikom v Rusiji z vojno. Atentator dela vtis nenormalnega človeka. Oblasti pa seveda sumijo, da je Gorgulov »boljševiški« agent iz Moskve. Dr. Gorgulov je Kavkazec in je od 1921 do 1927 bival na Čehoslovaškem kot zdravnik ter je po naravi nasilen. Že v Pragi je snoval nekakšno rusko fašistično organizacijo, marali ga pa niso niti ruski emigranti, češ, da je duševno bolan. Bavil se je tudi s pisateljstvom.

Praznoverni ljudje pa še posebej naglašajo naključje, da je bil Doumer 13. predsednik republike, ki je bil izvoljen dne 13. maja 1931 ter da je izvršen atentat v petek.

Doumer je bil star 74 let, atentator pa šteje 47 let.

Po vseh znakih soditi, gre tu za umor iz duševno boleznega fanatizma. Francoske oblasti sicer trdijo, da je atentat na predsednika »boljševiško« delo, kar pa je jako neverjetno in se ne bo dalo dokazati. Atentator je duševni slabič, usoda ga je metala z ekstrema v ekstrem in je nedvomno najbolj vplival nanj šovinizem, ki se je v volilnem boju za francosko zbornico stopnjeval do izbruha. Fašistično nacionalistična vzgoja človeškega rodu je ono zlo, ki enako kakor verski ali drugačni fanatizmi, ženo psihično slabe individue v podobne ekstreme. Posledica vzgoje pa niso samo atentati na ljudi, ki dejansko ne odločujejo o usodi človeštva. Napačna šovinistična vzgoja ustvarja sploh anarhijo v duhovnem življenju, ker ne računa z realnim življenjem. Anarhija, ki se pojavlja v neštivilnih smernicah in interesih, je atentat na normalni razvoj življenja, ki ne ustvarja le razrednih diferenc, nego otežkoča vsakršen smotren razvoj problemov.

Atentator je ubil predsednika francoske republike, ki je bil le reprezentant francoske politike, ni pa z umorom dosegel ničesar, ker so Francozi izvolili novega predsednika. Atentator, kakor pravi, tudi ni imel namena, da izpremeni politiko Francije, marveč se je hotel le — maščevati. Edini razlog maščevanja, če je atentator sploh kaj pri atentatu mislil, bi utegnila biti francoska panevropska politika, ki ima po njegovem mnenju namen obrambe oziroma blokade proti Rusiji, ne pa zavojevanja.

Sporazum med narodi in solidarnostna vzgoja je pot k ozdravljenju teh razmer. Šovinizem in sovraštvo pa rodi nasprotno sadove.

Zbirajte za tisk. sklad!

Obutev za delo in udobnost!

Sedaj, ko nastopajo toplejši dnevi, menjajte pogosto obutev, da noge ne bi trpele. Pripravili smo bogato izbiro raznovrstne obutve za vsak poklic in vsako prittiko. Izdelana je z rokami jugoslovenskih delavcev in iz usnja jugoslovenskih tovarn.

Vežalke iz najboljšega materiala
Din 1.— za par.

Bata

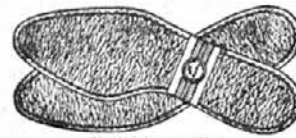

Čistite Vaše čevlje
s našo kremo.

49.-

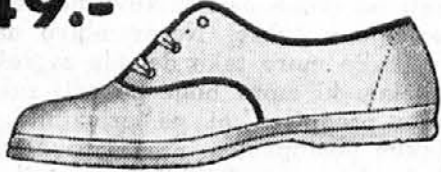

Vrsta 2942-00.
Sandale ne žulijo niti nog niti žepa. Otroške št. 22—26 Din 39.—, št. 27—34 Din 49.—, ženske št. 35—38 Din 59.—, Moške št. 39—46 Din 69.—.

Lufovi vložki

49.-

Vrsta 4435-00
Udobni čevlji iz sivoga platna z elastičnim gumijastim podplatom. Neobhodno so Vam potrebni v toplih solnčnih dneh. V njih se boste počutili vedno ugodno.

59.-

Vrsta 9375-03
Za neverjetno nizko ceno lepi ženski čevlji iz satena. Za malo denarja velik luksus. Isti iz baržuna za isto ceno.

149.-

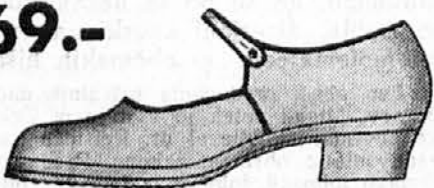
Vrsta 1845-05
Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto. Ravnotaki tudi brez zaponke samo za Din 149.—, iz baržuna Din 59.—.

99.-

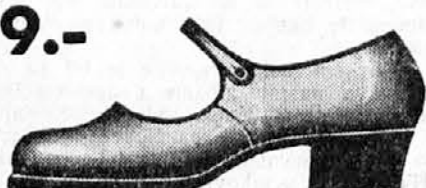
Vrsta 2927-14
Moški čevlji v črni ali rjavi barvi z močnim in trpežnim usnjatim podplatom. Eleganten in soliden čevlji za delavnik in praznik.

69.-

Vrsta 2145-09
Lahki in udobni ženski čevlji iz sivoga platna z zaponko in z elastičnim gumijastim podplatom. Za malo denarja veliko zadovoljstvo.

79.-

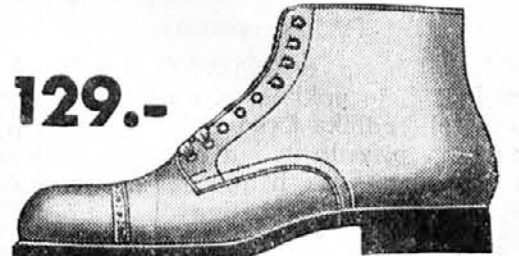
Vrsta 3945-03
Za gospodinje:
Za vsakodnevno nošenje praktičen, močan in udoben čevlji iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

169.-

Vrsta 9937-18
Moški čevlji v črni ali rjavi barvi z močnim in trpežnim usnjatim podplatom. Eleganten in soliden čevlji za vsak dan.

129.-

Vrsta 3967-22
Udoben čevlji široke oblike iz močnega boksa, z usnjatim podplatom, zbiti ali z gumijastim podplatom za isto ceno.

ZA BIRMO!

Obleke, čevlje kakor tudi vse druge potrebščine kupite najbolj ugodno pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor
Glavni trg 2 — Glavni trg 2

Kupujte svoje potrebščine pri naših inseren-tih.

Pristopajte k zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z. o. z. v Mariboru
Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruge.

Delavke in delavci!

Kupujte samo pri tvrdkah, ki oglašujejo v „Delavski Politiki“

ZA BIRMO!

Otroške nogavice par 3 50	Samoveznice svilene 7.—
Moške nogavice par 3 50	Otroške čevlje, la. us-nje, črne, rjave, par 24.—
Damske nogavice par 6 50	Sandali za otroke par 22.—
Damske flor par 10.—	Venci za birmanke od Din 10.— naprej
Moške srajce kom. 25.—	Svileni traki v vseh barvah m od Din 1.— naprej
Moške spodnje hlače 15.—	
Čipke m od Din 1.— naprej	
Trdi ovratniki kom. 8.—	
Mehki ovratniki kom. 5.—	

kakor tudi vse vrste drugih predmetov po najnižjih brez-konkurenčnih cenah.

EKSPORTNA HIŠA „LUNA“
Lastnik A. Pristernik / Maribor, Aleksandrova 19

MALA NAZNANILA.

Vsi letni naročniki dobe **zastonj**
14 karatno originalno ameriškansko

zlato nalivno pero

ali pa Kürschnerjev ročni leksikon, (900 strani, 32 tabel) ali eno prvovrstno radijsko cev.

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled „Radio-welt“. Naroča se Administration der „Radio-welt“ Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, interesantne slike in ima lepo urejene poučne tehnične članke.

Razno manufakturno blago, perilo, obleke za moške in dečke, pletenino etc. priporo-ča po jako nizki ceni tvrdka

KARL JANČIČ
Maribor, Aleksandrova c. 11

Usnjate rokavice v veliki izbiri tu in inozemske nogavice po nizkih cenah.

Trgovina z rokavicami in stezniki
Marija Sieber,
Maribor, Glavni trg 14, preje Gosposka 9.

Pletenine, stezniki, tudi jenski in kozmetični predmeti, potrebščine za otroke, nogavice, rokavice, ročna dela in krojaške potrebščine.

FRANC ŠKOF,
Maribor, Aleksandrova cesta 23.

Naročajte in širite „Del. Politiko“.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA
„DELAVSKI DOM“
V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 7% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 delavske domove, 2 v Trbovljah, kakor tudi 3 prodajalne in 2 gostilni v Trbovljah in 1 prodajalno in gostilno v Senovem pri Rajhenburgu, v katerih se oddaja blago najboljše kvalitete po najnižjih cenah. Član te zadruge lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino; delež znaša Din 50.—, vpisnina Din 250.
NAČELSTVO.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. - Telefon štev. 2324.

Nalagajte svoje prihranke

v Štajerski hranilnici in posojilnici
v Mariboru, Slomškov trg štev. 6.

Vloge obrestujemo po 6 1/2%
proti trimesčni odpovedi.